

PlantiCo - Hodowla
i Nasiennictwo Ogrodnicze Sp. z o.o.
Zielonki Parcela, ul. Parkowa 1a,
05-082 Stare Babice
tel. 22/722-90-66
Zakład Hodowlano-Nasienny
Spójnia Nochowo
Nochowo, ul. Lipowa 22, 63-100 Śrem
tel. 61/283-34-27
www.nasiona-warzyw.pl

Odmiany marki SPÓJNIA

SZCZYPIOREK

WULKAN

- odmiana plenna przeznaczona do uprawy w gruncie i pod osłonami do wczesnego pędzenia w skrzynkach i doniczkach
- rośliny średniowysokie, wykazują pożądaną, silną tendencję do wytwarzania rozłogów
- tworzy mocne zwarte kępki
- liście żywo zielone, dość długie (41-60 cm), średniej grubości (4,2-7,3 mm), smaczne i aromatyczne*
- podczas pędzenia charakteryzuje się dobrą równoczesnością wybijania szczypioru.

JOWISZ

- bardzo plenna odmiana przeznaczona do uprawy w gruncie oraz pod osłonami, do wczesnego pędzenia w skrzynkach lub doniczkach
- rośliny są dość wysokie, zwarte o szczypiorze wyprostowanym słabo rozkładającym się na rzędy
- liście żywo zielone, dłuższe (53-62 cm) i grubsze (4,5-7,7 mm) w porównaniu z odmianą Wulkan, smaczne i aromatyczne*
- charakteryzuje się również dobrą równoczesnością wybijania w szczypior
- odmiana dość odporna na porażenie przez rdzę pora

* pomiary długości (od nasady) i grubości (maksymalna grubość) szczypioru dokonano pod koniec okresu wegetacji na plantacji jednorocznej na której szczypior nie był ścinany.

Wymagania klimatyczne i glebowe

Szczypior ma małe wymagania klimatyczne jest wytrzymały na niskie temperatury i może zimować bez przykrycia. Szybko rośnie w temperaturze powyżej 15°C, lecz najsilniejszy przyrost zielonej masy następuje w temperaturze 20-30°C. W takiej temperaturze należy pędzić szczypior w szklarni.

Rośliny tworzą największe i najsilniejsze kępki w pełnym świetle, dlatego przy produkcji materiału do pędzenia należy uprawiać szczypior w miejscach dobrze nasłonecznionych. Można także pędzić szczypior pod stołami w szklarni, ale w takich warunkach jest on gorzej wybarwiony, może nawet żółknąć.

Szczypior wymaga umiarkowanej wilgotności podłoża i wilgotności powietrza 70-75%. Dobrze znosi suszę, lecz wówczas jest mniej soczysty. Rośnie dobrze na każdej żyznej i dostatecznie wilgotnej glebie. Najlepiej odpowiadają mu gleby piaszczysto-gliniaste o dużej zawartości próchnicy.

Jak każda roślina trwała, uprawiany jest poza zmianowaniem, wymaga jednak pola wolnego od chwastów, a zwłaszcza od perzu, który przerasta kępki i jest trudny do zwalczania w czasie wegetacji.

Nawożenie

Warunkiem uzyskania wysokiego plonu zielonej masy i silnych kępek jako materiału do pędzenia, jest intensywne nawożenie szczypioru.

Szczypior korzystnie reaguje na nawożenie organiczne, przed założeniem plantacji stosuje się więc 20-30 t obornika na 1 ha. Roślina ta ma wysokie wymagania co do azotu i potasu, a średnie co do fosforu. Jeżeli celem uprawy jest uzyskanie sil-

Przedstawiciele firmy:

region południowej, centralnej i wschodniej Polski
region północnej, środkowej i zachodniej Polski

tel. 508-191-757
tel. 508-191-758

nych kępek do pędzenia, można zalecić na 1 ha: 100-150 kg N, 60 kg P₂O₅ i 130 kg K₂O. Szczypiorek ma największe z wszystkich warzyw cebulowych wymagania co do wapnia. Odczyn gleby powinien być obojętny (pH - 6,6-7,2) a jeżeli pH spada poniżej 6,0 - należy glebę wapnować.

Siew

Nasiona wysiewa się do gruntu w końcu marca lub na początku kwietnia w ilości 5-6 kg/ha. Taka ilość wysiewu zapewni w dobrych warunkach uzyskanie materiału do pędzenia już po rocznej uprawie. Stosowana jest uprawa pasowa: odległości między rzędami wynoszą 27 cm, a co 4 rzędów pozostawia się przejście szerokości 50 cm.

Zbiór

Zbiór szczypiorku uprawianego w gruncie rozpoczyna się w drugim roku uprawy. Z 1 m² można uzyskać około 3 kg szczypiorku. Po zbiorze liście szybko odrastają i uzyskuje się następny plon po mniej więcej 4 tygodniach. Szczypiorek może być zbierany przez całe lato. Po 3-4 latach uprawy plantację należy zlikwidować, ponieważ plon jest znacznie niższy.

Pędzenie szczypiorku

Do pędzenia szczypiorku używa się silnych dwuletnich lub jednorocznych kępek, z których w okresie wegetacji w polu nie ścięto liści. Ze względu na niższy koszt uprawy coraz częściej przechodzi się na kępki roczne. Najwyższej jakości kępki używa się stosując wysokie nawożenie azotem i nawadnianie w okresie tworzenia się pączków na kłaczku, tj. od połowy czerwca do końca lipca. Minimalna średnica kępki, przydatnej do pędzenia, powinna wynosić 8 cm.

Przeznaczone do pędzenia kępki wyoruje się po jesiennych przymrozkach, nieco przesusza, a następnie oczyszcza z zaschniętych liści. Przemrożenie szczypiorku w polu ułatwia oczyszczanie kępek i zmniejsza pracochłonność tego zabiegu. Oczyszczone kępki umieszcza się w pomieszczeniu i zabezpiecza przed mrozami.

Szczypiorek może być pędzony od października do lutego. Przy wczesnym pędzeniu szczypiorku w październiku lub listopadzie należy przerwać jego okres spoczynku. Szczypiorek kończy okres spoczynku w połowie grudnia i od tego okresu można go pędzić bez zabiegów przerywania spoczynku.

Zabieg przerywania okresu spoczynku polega na moczeniu kępek szczypiorku w wodzie o temperaturze 35-40°C przez 12-16 godzin. Zamiast ciepłej kąpieli można przerwać spoczynek szczypiorku przez traktowanie kępek suchym powietrzem o temperaturze 33-36°C przez 2-3 doby, utrzymując wilgotność powietrza 80%. Moczenie kępek w wodzie jest bezpieczniejsze od traktowania ciepłym powietrzem. Bezpośrednio po zabiegu umieszcza się kępki w skrzynkach. Pędzenie w skrzynkach ma największe zastosowanie, ponieważ ułatwia prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych i zbiorów. Do pędzenia używa się skrzynek po importowanych owocach, tzw. bułgarek. W jednej skrzynce układa się ściśle obok siebie 40-50 kępek szczypiorku z ziemią, co odpowiada 250 szt/ 1m². Na dnie skrzynki nie umieszcza się ziemi, ponieważ bryła korzeniowa pozostała po wyoraniu kępek jest wystarczająca do pędzenia. Wypełnione skrzynki ustawia się pojedynczą warstwą na gruncie szklarni. Kępki nie przykrywa się ziemią, ponieważ doświadczenia wykazały, że przykrycie ich 1-2-centymetrową warstwą ziemi nie zwiększa plonu. Zapotrzebowanie pola dla wyprodukowania kępek do pędzenia na powierzchni 1000 m² szklarni wynosi 1 ha. Plon z 1m² szczypiorku pędzonego wynosi około 6 kg.

Długość okresu pędzenia zależy od temperatury pomieszczenia. Zasadą w czasie pędzenia jest utrzymywanie w pierwszych 2 tygodniach temperatury 22-24°C, co sprzyja szybkiemu wznowieniu wegetacji, a następnie obniżenie jej do 14-16°C co przyczynia się do rozwoju jędrnych liści.

W ostatnich 2 tygodniach pędzenia należy zapewnić roślinom dobry dostęp do światła co wpływa na dobre wybarwienie liści i ich należytą jędrność. Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-75%. Przekroczenie tego przedziału wpływa na wzrost porażenia roślin przez choroby. Ponadto szczypiorek pędzony w nadmiernej wilgotności szybko więdnie po ścięciu.

Szczypiorek w czasie pędzenia zużywa duże ilości wody. Przeciętne zużycie wody w ciągu tygodnia wynosi 20 dm³/m² czyli 80 dm³ w ciągu 4 tygodni pędzenia.

Zbiór szczypiorku jest jednorazowy. Po zbiorze kępki wyrzuca się. Pozostawienie ich dla uzyskania drugiego lub nawet trzeciego zbioru jest niecelowe, ponieważ plon jest niższy i niższej jakości. Jednym z czynników obniżających jakość szczypiorku są resztki zaschniętych liści z poprzedniego zbioru.

Przyspieszanie w polu pod folią

Od wczesnej wiosny można przyspieszać szczypiorek w polu pod osłonami z folii. Szczypiorek do przyspieszania należy uprawiać na zagonach szerokości 1,2-2,5 m, zależnie od szerokości powłoki foliowej. Używając folii szerokości 2 m, robi się zagony szerokości 1,2 m, a stosując folię szerokości 4 m - zagony szerokości 2,5 m. Plantacja powinna być utrzymana w czystości, ponieważ pod folią istnieją korzystne warunki dla rozwoju chwastów, a odchwaszczanie pod niskimi tunelami jest bardzo trudne. Osłony ustawia się po rozmarznięciu gleby, w lutym lub marcu. Na mniejszych powierzchniach możliwe jest zabezpieczenie gleby przed silniejszym zamarznięciem przez okrycie na jesieni łętami, słomą lub innymi materiałami. Na większych można użyć włókniny. Zabiegi pielęgnacyjne w czasie przyspieszania polegają na wietrzeniu i ewentualnym podlewaniu. Osłony z folii przyspieszają zbiór o 1-3 tygodnie.

Plon z 1m² wynosi 1-4 kg, zależnie od wieku plantacji i intensywności jej eksploatacji w roku poprzednim.